

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้นักเรียนอย่างน้อยร้อยละ 80 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 70 ขึ้นไป

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนบ้านกุดเลา อำเภอนองเรือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 35 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 9 แผน ใช้เวลา 22 ชั่วโมง 2) เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติ ได้แก่ แบบบันทึกพฤติกรรมการสอนของครู แบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน แบบสัมภาษณ์นักเรียนและแบบทดสอบท้ายวงจร 3) เครื่องมือที่ใช้ประเมินประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งมีวงจรปฏิบัติการวิจัย 3 วงจร คือ วงจรปฏิบัติการที่ 1 ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-3 วงจรปฏิบัติการที่ 2 ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4-6 และวงจรปฏิบัติการที่ 3 ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7-9 หลังจากทำการสอนทดลองเสร็จสิ้นลงในแต่ละวงจรปฏิบัติการทำการทดสอบย่อยเพื่อประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผลการวิจัยพบว่า

1. กิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นตอนที่สร้างความสนใจ โดยใช้สื่อการสอนหลายชนิด เช่น เกม สื่อของจริง รูปภาพ และสนทนาตอบคำถาม 2) ขั้นสอน เป็นขั้นตอนที่นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ได้กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การสัมภาษณ์ผู้รู้ในท้องถิ่น การไปทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น และการเชิญวิทยากร กิจกรรมมุ่งให้นักเรียนได้องค์ความรู้ด้วยตนเอง 3) ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากกิจกรรม ครูผู้สอนมีหน้าที่ชี้แนะเพิ่มเติมเน้นย้ำการนำไปใช้ในชีวิตจริง

2. นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยทั้งชั้น ร้อยละ 76.93 ผ่านเกณฑ์เรียนรู้เฉลี่ย ร้อยละ 70 ที่กำหนดไว้ และมีผู้เรียนร้อยละ 82.85 ที่ผ่านเกณฑ์เรียนรู้ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์จำนวนผู้เรียนที่กำหนดไว้ตามเกณฑ์ร้อยละ 80

The purpose of the present study was to develop grade-7 students' learning achievement in Social Studies, Religion and Culture Learning Substance by applying local wisdom to learning activities. It was prescribed that at least 80% of the students made a learning achievement score of 70% or better.

The target group was consisted of 35 grade-7 students in Ban Goodlao School in Nongrua district under the Office of Khon Kaen Educational Service Area 5 during the second semester of the 2005 academic year.

The research tools comprised three categories of 1) experimental tool which was consisted of 9 lesson plans for 22 instructional periods, 2) observation tools which were consisted of a teaching behavior recording form, a students' studying behavior recording form, a student interview form and end-of-spiral quizzes, and 3) evaluation tool which was a learning achievement test.

The study employed action research procedure comprising of 3 action spirals. Lesson plans 1-3 were applied to the experiment in the first spiral, lesson plans 4-6 in the second spiral, and lesson plans 7-9 in the third spiral. At the end of each spiral a quiz was administered to assess the students' progress. The results of each quiz were analyzed for the purpose of making the remaining lesson plans more effective.

The findings:

1. The teaching/learning activities based on local wisdom as developed comprise three main steps of 1) the introduction which aims at rousing the students' interest in the activities by employing various teaching media such as games, genuine media, pictures, and asking-answering questions, 2) the instruction, aimed at the students finding knowledge on their own initiative, in which the students are designed to take part in the activities, to prescribe learning objectives and to organize the local-wisdom based activities such as interviewing local experts, visiting local learning resources, and inviting expert to conduct the activities, and 3) the conclusion in which the students work together to summarize what they have learned from participating in the activities while the teacher provides additional comments and emphasizes the application of their newly- learned knowledge to their daily life.

2. The students made a mean learning achievement score of 76.93% which was higher than the prescribed criterion of 70%, and 82.85% of the students (as against the prescribed number of 80%) passed the prescribed learning criterion.